

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പത്താം സമ്മേളനം**

**നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിട്ട
ചോദ്യം നം. *72**

**28-02-2018 ലെ
മറുപടി**

ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

	ചോദ്യം	മറുപടി
	<p align="center">ശ്രീ. ഐ. ബി. സതീഷ് ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ ശ്രീ. എ. പ്രദീപ്കുമാർ ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ</p>	<p align="center">മാത്യു. ടി. തോമസ് (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>
(എ)	<p>ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ജലസംരക്ഷണത്തിനായി ചെയ്ത പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഹരിതകേരള മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ "ജലസംരക്ഷണ"ത്തിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ട് ജലസേചന വകുപ്പിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചെറുനീർത്തടങ്ങളിലെ ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി നീർച്ചാലുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം, അധിക ജലസംരക്ഷണം ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ള തടയണകളുടെ നിർമ്മാണവും സംരക്ഷണവും, ലിഫ്റ്റ് ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതികളുടെ നവീകരണവും മോട്ടോർ ഷെഡുകളുടെ നിർമ്മാണവും, ഉപ്പുവെള്ളക്കയറ്റം തടയുന്നതിനുള്ള തടയണ നിർമ്മാണം, 536 കളങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിനുള്ള ഭരണാനുമതി നൽകൽ തുടങ്ങിയ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം, വരട്ടാർ പുനരുജ്ജീവനം, കോലറയാർ പുനരുജ്ജീവനം, കൊടുരാർ- മീനന്തറയാർ തീനച്ചിലാർ പുനർസംയോജനം എന്നിവ സാധ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള തുടർനടപടികളും സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുകൂടാതെ കാനാമ്പുഴ (കണ്ണൂർ) സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളുടെ ഭാഗമായി തയ്യാറാക്കുന്ന സമഗ്ര പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാങ്കേതിക സഹായം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും നിലനിർത്തുന്നതിനും അവയുടെ വിനിയോഗം, പരിപാലനം, സംരക്ഷണം എന്നിവകളിൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികളാണ് ജലഉപമിഷൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ജല ഉപഭോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഫലപ്രദമാക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ സാങ്കേതിക മികവുള്ള പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം വിവിധ തലങ്ങളിൽ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൻപ്രകാരം താഴെപ്പറയുന്ന</p>

		<p>പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. കിണറുകളുടെയും കുളങ്ങളുടെയും ശുചീകരണം, റീചാർജ്ജിംഗും സംരക്ഷണവും 2. നിലവിലുള്ള ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം 3. ക്വാറികളിലെ വെള്ളം പരിശോധനകൾക്ക് ശേഷം നേരിട്ട് ജലസ്രോതസ്സായോ റീചാർജ്ജിംഗിന് വേണ്ടിയോ ഉള്ള ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ 4. ഭൂജലപരിപോഷണം 5. മഹാത്മാഗാന്ധി തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ഉൾപ്പെടെയുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ സമന്വയം <p>ജനകീയ കൂട്ടായ്മയിലൂടെ പുനരുദ്ധരിച്ച സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സുസ്ഥിര പരിപാലനത്തിനായി ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ സാങ്കേതിക സമിതികൾ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു വരുന്നു. 3315 പുതിയ കുളങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, 5493 കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം, 7023.85 കി.മീ നീർച്ചാലുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം തുടങ്ങിയ പ്രവൃത്തികളും പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>കേരള ജല അതോറിറ്റിയുടെ ദക്ഷിണ മേഖലയുടെ പരിധിയിൽ കൊല്ലം പി.എച്ച് സർക്കിളിന്റെ കീഴിൽ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി ആഫീസ് പരിസരത്തും ജലസ്രോതസ്സുകൾക്ക് ചുറ്റും സ്ഥലലഭ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലും മരങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുകയും ശാസ്ത്രീയമായി മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഭൂജല വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഹരിത കേരളം മിഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായം നൽകി വരുന്നു.</p>
(ബി)	<p>ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കാൻ വിവേകപൂർണ്ണമായ വാട്ടർ മാനേജ്മെന്റ് നടപടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുമെന്ന പ്രഖ്യാപനം പ്രാവർത്തികമാക്കാനായുള്ള പരിപാടികളുടെ വിശദാംശം അറിയിക്കാമോ;</p>	<p>(ബി) കേരളത്തിലെ ജലലഭ്യത പ്രധാനമായും മഴയെ ആശ്രയിച്ചാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. 3000 മി.മീറ്റർ മഴ ശരാശരി ലഭിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും മഴയുടെ ലഭ്യതയിൽ ചെറിയ തോതിലുള്ള വ്യത്യാസം വന്നാൽ കേരളത്തിലെ ഭൂപ്രദേശത്തിന്റെ വലിയ ഭാഗം ജലക്ഷാമമുള്ള പ്രദേശമായി മാറുന്നു. ഇത് പരിഹരിക്കുന്നതിന് ദീർഘകാലാടി-സ്ഥാനത്തിലുള്ള പദ്ധതികൾ ശാസ്ത്രീയമായി തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് അവശ്യമാണ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായാണ് ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപദായമായ "ജലസമൃദ്ധി"യുടെ (ജലസംരക്ഷണം) ഭാഗമായി സമഗ്ര നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. ചെറുനീർത്തടാധിഷ്ഠിത പ്ലാനുകൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ തയ്യാറാക്കി, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അടിസ്ഥാനത്തിൽ നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ റിഡ്ജ് ടു വാലി (കുന്നിൻ മുകളിൽ നിന്നും താഴ്വരയിലേയ്ക്ക്)</p>

	<p>കാഴ്ചപ്പോടോടു കൂടി തയ്യാറാക്കി മുൻഗണനാ ക്രമത്തിൽ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിനായി ത്രിതല തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപന അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് ജനപങ്കാളിത്തത്തോടു കൂടിയ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. സമഗ്ര നീർത്തടമാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുകയും അതിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് നിർവ്വഹണം നടത്തുകയും ചെയ്യുക വഴി ജലമാനേജ്മെന്റ് കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനും അതു വഴി ജലലഭ്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും സാധ്യമാകും.</p> <p>ശാസ്ത്രീയമായ സമീപനങ്ങളിലൂടെ സമഗ്രമായ ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റ് ഉറപ്പാക്കുക എന്ന രീതിയാണ് അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ ഏറ്റവും വരൾച്ച അനുഭവപ്പെടുന്ന അഞ്ചു ജില്ലകളിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ പഠിച്ച് പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനായി ഒരു സാങ്കേതിക സമിതിയെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു.</p> <p>കേരളത്തിലെ ജലക്ഷാമത്തിന്റെ പ്രധാന കാരണം ലഭ്യമായ മഴവെള്ളം പൂർണ്ണമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്തതാണ്. മഴവെള്ളം സംഭരിച്ച് ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ആവശ്യമായ വൻകിട ജലസംഭരണികളുടെ അഭാവമാണ് ഒരു പ്രധാന പ്രശ്നം. വൻകിട ജലസംഭരണികൾ പുതുതായി നിർമ്മിക്കാനുള്ള സാധ്യതയും തുലോം കുറവാണ്. മേൽ സാഹചര്യം പരിഗണിച്ച് നദികളെ തന്നെ സംഭരണികളാക്കി മാറ്റാൻ സാങ്കേതികമായി സാധ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ തടയണകളും, റെഗുലേറ്റർ-കം ബ്രിഡ്ജുകളും നിർമ്മിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ഡാമുകളിലെ ജലം കടിവെള്ള ആവശ്യത്തിന് പ്രാമുഖ്യം നൽകി ഉപയോഗപ്പെടുത്താനും തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഭൂജലവകുപ്പ് "ഭൂജലസംരക്ഷണവും കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണവും" പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ തുറന്ന കിണർ, കഴൽക്കിണർ എന്നിവ വഴിയുള്ള ഭൂജലസംപോഷണം, ദീർഘ കാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വരൾച്ചയെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ സാങ്കേതിക സഹായവും നൽകി വരുന്നു.</p> <p>ജലക്ഷാമം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ജലനിധിയ്ക്ക് കീഴിലുള്ള കടിവെള്ള പദ്ധതി സ്പ്രോതസ്സുകൾക്ക് അനുയോജ്യമായ ഭൂഗർഭജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതു മുഖേന ജലക്ഷാമത്തിന് പരിഹാരം</p>
--	--

		<p>കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ചെറുതും വലുതുമായ തടയണകൾ, ഭൂമിയുടെ അടിയിൽ തടയണകൾ, വെന്റഡ് ക്രോസ്സ് ബാർ, മണ്ണു സംരക്ഷണം, കിണർ റീ ചാർജ്ജിംഗ്, മഴക്കുഴികൾ, കളം സംരക്ഷണം തുടങ്ങിയ ഭൂജലപരിപോഷണ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ഇതുകൂടാതെ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ തന്നെ വേനൽക്കാലത്ത് കുടിവെള്ളം ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സ്വയം നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ വേനൽക്കാലത്ത് തൃക്ഷമായ ജലക്ഷാമം അനുഭവപ്പെടുന്നില്ല.</p> <p>സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഓരോ വർഷവും "മഴവെള്ള സംഭരണം ഭൂജല പരിപോഷണം" പദ്ധതി ജലനിധിയുടെ ഭാഗമായ "മഴകേന്ദ്രം" മുഖാന്തിരം നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. വിദ്യാലയങ്ങളിൽ മഴവെള്ള സംഭരണ പരിപാടിയുടെ ആവശ്യകതയും പ്രാധാന്യവും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി "ജലസൗഹൃദ വിദ്യാലയം" എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുകയും ആദ്യഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ 840 സർക്കാർ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പ്രസ്തുത പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തു. ഭൂജലപരിപോഷണം പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി 10 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 450 ലക്ഷം രൂപ മതിപ്പു പദ്ധതിയിൽ 5000 തുറന്ന കിണറുകൾ മഴവെള്ളം ശേഖരിച്ച് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ജോലികളുടെ ടെണ്ടർ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ മൂന്നിലൊന്നോളം ഉപയോഗശൂന്യമാണെന്ന കണ്ടെത്തലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും കയ്യേറ്റവും മലിനീകരണവും തടയുന്നതിനും നിയമനിർമ്മാണം ഉൾപ്പെടെ സ്വീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന നടപടികൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(സി) സംസ്ഥാനത്തെ ജലസ്രോതസ്സുകളിലെ ജലം പൊതുവിൽ മാലിന്യം കലർന്നതാണെന്ന് പഠനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കുന്നത് തടയുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾക്കു പുറമെ കേരള ഇറിഗേഷൻ ആന്റ് വാട്ടർ കൺസർവേഷൻ ആക്ട്-2003 ഭേദഗതി ചെയ്ത് 2017 ൽ 27-ാം നമ്പർ ഓർഡിനൻസ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കുന്നവർക്കെതിരെ കർശന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ഇതിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. കേരള ഇറിഗേഷൻ & വാട്ടർ കൺസർവേഷൻ ആക്ട് പ്രകാരം നദികളിലേയ്ക്കുള്ള ഒഴുക്ക് തടയുന്നത് കണ്ടുപിടിച്ച് പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും മാലിന്യം തള്ളുന്നവരെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.</p> <p>കേരള ജല അതോറിറ്റിയുടെ ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ സ്രോതസ്സ് പ്രധാനമായും പുഴകൾ, തടാകങ്ങൾ, കുഴൽക്കിണറുകൾ എന്നിവയാണ്. കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ സ്രോതസ്സുകളായ പുഴകൾ, തടാകങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി ജലമെടുക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ കമ്പി വേലികെട്ടി സംരക്ഷിച്ചും ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചും ജനങ്ങളെ</p>

	<p>ബോധവൽക്കരിച്ചും മലിനീകരണം നിയന്ത്രിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ജല അതോറിറ്റിയുടെ ജല സ്രോതസ്സുകളിൽ താൽക്കാലിക തടയണകൾ, ഗ്യാലറി വൃത്തിയാക്കൽ, ഓപ്പൺവെൽ നിലവിലുള്ള സ്കീമുകളിൽ കിണർ വൃത്തിയാക്കൽ തുടങ്ങിയ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തി സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നു.</p> <p>സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂജലം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അതിന്റെ ചൂഷണം, ഉപയോഗം എന്നിവ ക്രമീകരിക്കുന്നതിനും നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി കേരള ഭൂജല (നിയന്ത്രണവും ക്രമീകരണവും) ആക്ട് 2002 നിലവിലുണ്ട്. ഈ ആക്ടിൻ പ്രകാരമുള്ള ചട്ടങ്ങൾ നിലവിൽ വരികയും ഇത് അനുസരിച്ച് കേരള ഭൂജല അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങളിൽ ഭൂജല ഉപയോഗത്തിന് കർശനമായ നിബന്ധനകൾ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളിൽ കഴൽക്കിണറുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനും, നിലവിലുള്ള കിണറുകൾ പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനും അതോറിറ്റിയുടെ പെർമിറ്റ് ആവശ്യമാണ്.</p> <p>ജലനിധി പദ്ധതി പൂർത്തിയാക്കി കുടിവെള്ള സമിതിയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതിനാൽ സ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുകയും കൈയേറ്റം, മലിനീകരണം എന്നിവ തടയുന്നതിന് ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ തന്നെ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്.</p> <p>ജലസ്രോതസ്സുകളിലെ കൈയേറ്റം ഒഴിപ്പിക്കുന്നതിന് വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനം ആവശ്യമാണ്.</p>
--	---


 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ